

Jubileá

Doc. PhDr. ANDREJ STANČÁK, CSC., SEDEMDESIATNIKOM

20. 9. sa do radu mladých sedemdesiatnikov zaradil známy košický klinický psychológ, docent tamojšej Psychiatrickej kliniky LF UPJŠ pre odbor lekárskej a klinickej psychológie. Pracuje tam od r. 1951. R. 1968 sa habilitoval a popri pedagogickej činnosti na LFUPJŠ sa začal podieľať aj na výchove psychológov na Katedre psychológie FFUPJŠ. Zúčastňoval sa na postgraduálnom vzdelávaní klinických psychológov v Kabinete klinickej psychológie bratislavského ILF, kde bol aj stálym členom skúšobnej atestačnej komisie. K tejto činnosti ho vedľa radu štúdií oprávňovali dve vydané monografie, jedna experimentálneho rázu („Emócie v psychofyziologickom experimente“), druhá syntetická o klinickej psychodiagnostike, a tiež sústavná výskumná činnosť. Výskumne sa venoval psychologickéj diagnostike (vydal 4 príručky), štúdiu sebevrážd a depresí, forenzne-psychologickej problematike, psychosomatike i uplatňovaní psychológie v sexuológii. Preto vystupoval na konferenciách a zjazdoch psychologickéj i lekárskej spoločnosti a bol aj ich voleným funkcionárom (predseda a podpredseda klinickej sekcie SPS, opätovne predseda Východoslovenskej oblastnej skupiny SPS, podpredseda sexuologickej spoločnosti a iné). Časť z jeho vyše 60 štúdií je publikovaná v lekárskejších odborných časopisoch a zborníkoch, viaceré medziodborové štúdie publikoval v spoluautorstve. 8 prác mu v našich odborných časopisoch uverejnili v angličtine, ale pokus o publikovanie štúdií v zahraničí mu prekazili; v šk. r. 1976-77 mu pozastavili obhajobu doktorskej dizertácie. V Čs. psychol. publikoval vedľa radu recenzií viaceré psychodiagnostické štúdie. Je spoluautorom 3 vysokoškolských skript a jednej VŠ učebnice. Veľmi dôkladne preštudoval správanie typu A ako rizikového faktoru IM, ktorému sa mu podarilo uniknúť napriek stresom, ktoré mu život štedro udeľoval. Prajeme mu únik aj od iných chorôb, veľa zdravia a uchovanie povestnej usilovnosti.

O. Kondáš

ŽIVOTNÉ JUBILEUM JEDNÉHO ZO ZAKLADAJÚCICH PRACOVNÍKOV VÝSKUMNÉHO ÚSTAVU DETSKEJ PSYCHOLÓGIE A PATOPSYCHOLÓGIE V BRATISLAVE

Čas neúprosne letí a ja sa v spomienkach vraciam do roku 1966, kedy som začíjala spolupracovať s PhDr. Karolom Adamovičom, CSc. Bola som jeho žiačkou, ktorú učil spoznávať základné psychodiagnostické metódy a narábať s nimi pri vyšetrovaní zdravých i mentálne retardovaných detí; učil ma tiež získaný výskumný materiál kvantitatívne i kvalitatívne spracovávať, interpretovať. Z mnohých týchto skúseností a základov čerpám dodnes. A ten čas naozaj neúprosne letí, veď PhDr. Karol Adamovič, CSc., sa 26. 5. 1994 dožíva šesťdesiatich rokov. Keďže ho poznám 30 rokov na Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie ako svojho učiteľa, kolegu a priateľa, mám na čo spomínať.

Patrí k najskúsenejším pracovníkom VÚDPaPu, v ktorom pracuje od jeho vzniku, od roku 1964, teda 30 rokov. V ústave pracoval ako vedúci oddelenia vývinovej psychológie, i ako zástupca riaditeľa; neskôr sa stal vedúcim oddelenia výchovného poradenstva, tajomníkom komisie vlády SSR pre výchovné poradenstvo. Bol tiež vedúcim oddelenia školskej psychológie atď.

Ešte významnejší je rozsah jeho vedecko-výskumnej aktivity: je zodpovedným riešiteľom, či už predtým rezortných výskumných úloh a v súčasnosti grantovej úlohy.

Pri hodnotení jeho výskumnej práce, odborného rastu a šírky záberu nemožno nespomenúť jeho práce zamerané na:

– perцепčné prejavy a evokované potenciály u normálnych a mentálne retardovaných detí (1968);

– intelektové schopnosti vo vzťahu k pamäti, vigilancii a pozornosti (1971);

– intelektové výkony a školskú úspešnosť cigánskych žiakov (1975);

– diagnostiku školskej pripravenosti a sledovanie školskej úspešnosti v prvých rokoch dochádzky na ZŠ (1985);

– profesijné poradenstvo a prípravu pre voľbu povolania na gymnáziách (1986).

Samozrejme, ide iba o ukážku spektra jeho výskumného zamerania. V súčasnosti sa venuje problematike profesijného vývinu mládeže a jeho usmerňovaniu v podmienkach trhového mechanizmu a nielen to, ale i profesijnému vývinu postihnutej mládeže a jej začleneniu do spoločnosti.

Dôkazy o jeho širokospektrálnom psychologickom vedecko-výskumnom zameraní a pôsobení poskytujú odborné publikácie, populárno-vedecké články, odborné referáty i populárno-vedecké prednášky. Svoje skúsenosti ochotne a fundovane odovzdáva mladším kolegom.

Okrem toho bol a je školiteľom ašpirantov, diplomantov, resp. i oponentom diplomových, rigorózných a kandidátskych prác. Viac rokov externe prednášal v anglickom jazyku. Je redaktorom časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa temer od jeho vzniku, od roku 1966. Preložil a upravil príručku k Stanford – Binetovej intelligenčnej škále, III. revízií z roku 1960 (forma L-M z roku 1972). V súčasnosti zadáva do tlače preklad novej verzie.

Čas letí, ja spomínam, hodnotím a ďakujem. Nielen za seba, ale i v mene mnohých ďalších kolegov a kolegyň.

Dovoľ, Karol, milý náš kolega, učiteľ, priateľ, aby som Ti v mene svojom i v mene všetkých bývalých a súčasných pracovníkov VÚDPaP zo srdca popriala veľa zdravia, šťastia, spokojnosti, pracovných a osobných úspechov v ďalšom Tvojom živote. Zdvíham symbolický pohár a pripíjam – na Teba.

D. Kopasová